

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 11

91. ÅRGANG

26. MAI

1979

VOR FRUE HOSPITAL	S. 2
ARBEIDSLØSHET - ET PERSONLIG ANSVAR	S. 6
DET KATOLSKE UNIVERSITETET I LUBLIN	S. 8
DEN NORDISKE BISPEKONFERANSE	S. 10

NESTE NUMMER KOMMER 9. JUNI 1979

VOR FRUE HOSPITAL

En del av norsk katolsk kirkehistorie

For vel hundre år siden — i 1877 — startet søster Geneviève Blanc-Gonnet hjemmesykepleie. (Fra 74 til 83 var hun forstanderinnen ved St. Josephs Institutt.) Fire av søstrene på Instituttet dannet en egen kommunitet og flyttet til noen rom i tregårdens kvistleilighet, Akersveien 4. Noen av dem hadde i flere år tatt seg av fattige og syke i menigheten, men nå gikk de også til syke ellers i Oslo, og da på anmodning av folk de kjente. Dessuten begynte de tidlig å gå til syke sjøfolk av forskjellig nasjonalitet som lå i usle losjier nede ved havnen, ofte bare på en haug med filler som seng. Det var først og fremst deres nød og elendighet som fikk søstrene til å ytre ønske om å kunne innrede et aldri så lite hospital. Den gang var det lite plass på Oslos få hospitaler. Søster Geneviève var ikke sen om å begynne med å realisere planen. Først reiste hun til St. Josephs Hospital i København for

å sette seg inn i sykepleien; og da hun kom hjem, gikk hun igang med å løse det økonomiske spørsmål — penger hadde hun ikke.

Langsomt, meget langsomt fyltes to hodeputer med dun og fjær, og likeså langsomt, men sikkert, fyltes et skap med sengetøy, håndklær og andre nødvendige ting som det trenges så mange av på et sykehus. I kassen vokste kapitalen ikke noe videre fort, men den vokste da. Vi leser til og med to ganger om gaver på hele 50 kr. Den ene gangen fra Mgr. Boller, og den andre gangen fra grev d' Héricourt i Frankrike. Søster Geneviève prøvde å interessere alle hun kjente i inn- og utland, for den nye virksomheten. Pater Emmanuel, prior for benediktinerklostret i Mesnil St. Loup, skaffet mange små og større bidrag til veie, også statuen av Vor Frue av det hellige håp, som ennå står øverst på hospitalet. Menighetens damer hjalp selvsagt etter beste evne. De

holdt basarer og utlodninger og innskrenket sine egne utgifter. Et leiebibliotek, mest med bøker fra prestegården, innbrakte også en del penger. Navnene på alle velgjørere ble trofast skrevet ned i en liten bok, og der finner vi mange kjente navn fra vårt land og ukjente fra utlandet.

Den første seng ble kjøpt fra lotteri-inntekter. Hva søstrene selv fant på av arbeid og forsakelse, står ikke i noen bok. Etter søster Genevièves egne ord var de «aldeles rørende i sin oppfinnsomhet».

DEN FØRSTE PASIENT

Da søstrene syntes de hadde nok tøy til i hvert fall seks senger, så søster Geneviève seg om etter et passende hus. På den andre siden av Akersveien lå noen tregårder, Akersveien 9 og 13, som det Apostoliske prefektur i Oslo hadde overtatt etter dr. Gamborg. I 1883 sto nr. 13 ledig. Det lå bak nr. 9, i en have med gamle trær oppe på bakken mot Ullevålsveien, et ønskested for et sykehus. Trevillaen var på to etasjer med kvist. Søster Geneviève fikk leie dette huset av Mgr. Bernard. Hun og fire søstre flyttet inn i oktober 83; og da ett sykerom var fullstendig innredet og fem andre delvis, var kapitalen brukt opp. Men den 12. desember kom den første pasient, innlagt av livmedikus Egeberg, en venn av dr. Stabel som var huslege på St. Josephs Institutt og Vor Frue Hospitals første lege. Ingen av dem var spesialister. De innla alle slags pasienter, til og med sinnsyke. Livmedikus Egeberg utførte den første operasjon på et kaffebord. Begynnelsen var gjort. Sykehuset fungerte.

Vi kan tenke oss at søstrene levde meget fattig. Det var sjelden penger i kassen den første tid. Mer enn én

Vor Frue Hospital.

gang måtte kjøkkensjefen, søster Jeanne-Therese, først selge gressløk og persille fra egen have på torvet for å få penger til middagssmaten. Men da de aldri manglet pasienter, og det ble flere av dem, hele tolv, ble det etter hvert lettere for søstrene. Det er helt utrolig å lese om at de kunne kjøpe sitt første lille hospital før ett år var gått. Nå slapp de å betale leie. Kongregasjonen kunne noe senere kjøpe nr. 9 og i 1886 nabogårdene 7 og 11. Det var gamle, dårlig vedlikeholdte tregårder, men søstrene bodde der i tretti år.

UTVIDELSE

I 87 ble den første nye fløy bygget. Da Mgr. Fallize ikke tillot søstrene å låne penger, kunne de bare reise en smal murstensbygging på tre etasjer. Det var bare plass til tre rom i hver etasje. At de overhodet kunne bygge og innrede den, kan de takke «byen med det store hjerte» for, enda den ennå het Kristiania. Legene ytet gratis hjelp og lånte sine kirurgiske instrumenter til operasjonene. Fra forretninger kom tøy til sengeutstyr og ellers mange bidrag fra gamle velgjørere. Våre franske søstre gikk til hotellene og samlet inn penger fra franske turister. I 1896 hadde Vor Frue Hospital 50 senger; men selve sykehuset var et lappverk av større og mindre hus. Her måtte ryddes opp! Og det gjorde arkitekt Sverre. Den største tregård i komplekset, søstrenes første hospital, ble simpelthen flyttet i sin helhet til Ullern og ble rekonvalesenthjem. Så ble det på den gamle tomten reist et sykehus på fire etasjer. Arkitekt Sverres planer ble til å begynne med ikke godkjent, da myndighetene syntes huset var for høyt. Det ble innvendt at i tilfelle brann kunne ingen reddes fra fjerde etasje. Ved gode venners hjelp og kongelig resolusjon ble planen godtatt likevel.

I 1896 så man fra Ullevålsveien ikke noen tregård lenger som hørte til Vor Frue Hospital. Isteden var den nåværende høyre fløy av hospitalet blitt reist med plass til åtti pasienter.

Fra 1905 av fikk søstrene undervisning på Rikshospitalet, først av direktør Greve, senere av andre. Ellers lærte de meget av legene på Vor Frue Hospital. Livmedikus Egeberg, professor Brandt, dr. Emil Roede, øyenlege Søren Holt og dr. Regine Stang var de første som interesserte seg for søstrenes opplæring og utdanning, og fra 1908 av kom legene Louise Isachsen og Kristine Munch til. Alle hadde ennå tid til å opplære sykepleierne. Under en samtale med stiftsprost Gustav Jensen sa dr. Kristine Munch: «De undrer Dem over at jeg, pastor Munchs datter, arbeider på Vor Frue Hospital? Jo, jeg skal si Dem hvorfor: Vor Frue Hospital er det eneste sykehus som har åpnet sine dører på vidt gap for oss kvinnelige leger.»

Professor Brandt innførte dryppeklyster for operasjonspasienter som led mer av tørst enn av smerter, sies det. Dr. Kielland var den første som brukte gummihansker under alle operasjonene, de andre leger bare når de stelte med urene sår. Dr. Egeberg våget å operere det første magesår, og øyenlege Søren Holt lærte søster Ida å tørrsterilisere hans fine øyeninstrumenter. Han hadde et apparat med da han kom hjem fra en utenlandsreise. Søster Ida var ikke sen om å bruke samme metode også for andre instrumenter; for hvis tørrsteriliseringen var effektiv for små instrumenter, måtte den også være det for store. Men hun dynket sterilt vann over de utlagte instrumentene, for ikke alle leger godtok nye metoder sånn uten videre.

PLASSMANGEL

Allerede under første verdenskrig var det plassmangel på det nye hospitalet; og enda etterkrigsårene var meget vanskelige år, måtte det bygges. Den andre byggeperioden ble en av de vanskeligste i hospitalets historie, og den varte fra 23 til 27 med elleve måneders streik innimellom. Gårdene Ullevålsveien 4 og Akersveien 15 ble revet, og byggetomten var stor nok til at man kunne reise en ny fløy til hospitalet og et

Søster Valborg Osterhus, St. Josephsøstrenes leder i Norge.

nytt søsterhjem mot Akersveien. I 28 åpnet Vor Frue Hospital sitt store røntgeninstitut med dr. Basken Werenkiold som røntgenolog. Dit kom også kong Haakon en dag til undersøkelse, og søster Anne-Mathilde så at Hans Majestet hadde stoppede strømper på seg. Han steg høyt i hennes og de andre søstres aktelse.

Den tredje og siste byggeperiode ble avsluttet i 37. Søsterhjemmet fikk en ny fløy på fem etasjer med undervisningsrom og stor takterrasse. Sykepleierskolen ble godkjent av Norsk Sykepleierforbund i februar 47 og statsautorisert i sept. 52. Da hadde hospitalet allerede et elevhjem i Akersveien 6, hvor senere også store, moderne undervisningsrom ble innredet. I dag er det hjelpesykepleiere som holder til der og blir undervist i teori og praksis. Sykepleierskolen ble lukket fordi den ikke lenger hadde noen medisinsk avdeling å sende elevene til etterat St. Josephs Hospital i Porsgrunn ble solgt til Telemark fylke oktober 76. Det var ikke mulig å få elevene inn på medisinske avdelinger i Oslo; der er det for mange store sykepleierskoler. Den praktiske turnus på medisinsk og kirurgisk avdeling danner jo grunnlaget for all annen opplæring på spesialavdelinger og i hele helsesektoren.

En avdeling på Vor Frue Hospital må nevnes spesielt, den urologiske avdeling som dr. Stein Holst har startet og gjort kjent i hele landet, for det kom pasienter til ham fra alle deler av landet, det gjorde det

(Fors. s. 15)

Fremtiden i våre hender

Vi vet godt at vi ikke bare kan være opptatt av øyeblikket og øyeblikkets krav, men at blikket også må rettes fremover. Vi har et ansvar som går ut over vår umiddelbare livssituasjon både når det gjelder oss selv og de som kommer etter oss. Selv om vi ikke alltid kan være opptatt av dette, vil spørsmålet melde seg fra tid til annen: Hva med fremtiden?

Vi vil naturlig nok være opptatt av vår egen fremtid — hva den innebærer av muligheter og usikkerhet. Våre nærmestes fremtid er et like selvfølgelig anliggende. Her vil vi et øyeblikk stanse ved vår fremtid som katolske kristne i Norge.

Kirken har kanskje mer enn noen annen institusjon vært preget av stabilitet og uforanderlighet. Om man ellers opplevde kriser og oppløsning, hadde man noe som stod urokkelig fast her. Selv om nok flere beskyldte Kirken for konservatisme, var det likevel noe svært betryggende i dette. I dag er bildet blitt nokså forandret. Kirken er blitt mer rystet i sine grunnvoller enn man kunne ha drømt om noen tiår tilbake. Begreper som «krise» og «oppløsning» er ikke ukjente i beskrivelsen av denne prosessen.

Fordi vi på sett og vis lever litt i «utkantene» av en verdenskirke, har vi merket mindre til denne utviklingen enn flere blant våre trosfeller i såkalte katolske land. Men det ville være nokså virkelighetsfjernt å hevde at dette ikke angår oss. Hvis vi har opplevd utviklingen mindre dramatisk enn mange andre, må det ikke få oss til å tro at alt vil fortsette som før. Salget av det største katolske sykehus i landet er f.eks. et faktum. Det er bare ett i en lang rekke av sykehus som er overtatt av offentligheten. Hvor lenge vil man kunne fortsette driften av det eneste katolske sykehus som er igjen? Ordenssøstrenes stigende alder og manglende rekruttering sammen med landets sykehuslovgivning er den selvfølgelige forklaring.

Når det gjelder menighetene og ulike typer arbeid ellers i Kirken uttrykker både legfolk og prester bekymring for fremtiden. Denne bekymring er ikke bare realistisk, den burde også tjene som en inspirasjonskilde for den enkelte. Hver og en av oss må stille seg spørsmålet hvordan kan jeg best tjene Kirken i fremtiden. Vi har alle et stort ansvar som vi ikke bare kan overlate til «de andre». Vil vi ha en kirke i fremtiden, da må vi også være med på å bygge den. Det vil kanskje oftere kreve handling enn fine teorier om hvordan tingene burde være.

FRA BISPEDØMMET:

30. juni: Erkebiskop Joseph Zabkar feirer tiårsjubileum som apostolisk delegat og nuntius i Norden.

8. juni: Pastor Eugène Laudy, Hønefoss, fyller 80 år.

FRA NKKF:

Aimée Wedset, Oslo, er valgt til ny formann i Norges Katolske Kvinneforbund (NKKF). Hun overtar etter Peggy Bruce som ikke ønsket gjenvalg. NKKF's landsmøte ble avholdt i Trondheim 4.—6. mai.

CAMARA OM PAVENS ENCYKLIKA

Erkebiskop Helder Camara betegner pavens første encyklika som en støtte og en hjelp for Latin-Amerikas kirke. Ved et besøk i Paris, uttalte han nylig at «pavens ord om menneskeverd er en bekreftelse på det vi arbeider med.» Camara uttalte seg også rosende om pavens tale i Puebla, som tilføyde at teksten bør leses i sin helhet. «Man må ikke trekke enkelte setninger ut av sammenhengen!» Camara anbefalte et grundig studium av alle pavens taler i Mexico, særlig de som var rettet til bondene og til indianerne. **KNA**

KOMMUNISTISK KOMMENTAR TIL PAVENS ENCYKLIKA

Det italienske kommunistpartis dagblad L'Unita ser i pavens første encyklika «Menneskets Forløser» en bekreftelse av partiets håp om at en ny dialog mellom kommunister og katolikker er mulig. Bladet understreker at de italienske kommunister er like så opptatt som paven, av å forsvare menneskerettighetene. Kun en virkelig, total og garantert religionsfrihet er betingelsen for at også den frie, ateistiske bekkjennelse kan bli til en rekke etiske spørsmål til verden, skriver L'Unita. **KIPA**

POLSK ORDENSSØSTER PROFESSOR I RELIGIONSFILOSOFI

For første gang er en ordenssøster nå utnevnt til professor ved et polsk universitet. Zofia Jósefa Zdybicka, som er ursulinerinne, er tildelt et professorat i religionsfilosofi ved det katolske universitet i Lublin. Hun er bl.a. kjent for boken «Mensch und Religion». **KNA**

RETTELSE:

«7 av 10 i Finland tror på Gud» og ikke 7 av 19 som det ble angitt i overskrift i forrige nr. av «St. Olav».

Red.

Pavens appell til de unge

Fra Johannes Paul II's brev på bønnedagen for preste- og ordenskall:

Jeg henvender meg helt spesielt til dere unge. Eller rettere: jeg ønsker å få dere i tale, hver og én. Jeg holder meget av dere og har stor tiltro til dere. Jeg har kalt dere for Kirkens håp og for mitt eget håp.

La oss minnes et par ting. I evangeliene er nedtegnet de fine reaksjoner Kristus Herren fikk fra dem han kalte. Slik vet vi at Peter og hans bror Andreas på Jesu ord «straks lot garnene ligge og fulgte ham» (Mt. 4, 20). Likeledes at tolderen Levi «lot allting ligge og kom og fulgte Jesus» (Lk. 5, 28). Og apostlene utbrøt: «Herre, til hvem skulle vi gå? Du har det evige livs ord» (Joh. 6, 68). Og Saul: «Hva vil du jeg skal gjøre, Herre?» (Åp. Gj. 22, 10).

Fra evangeliets første forkynnelse til idag har et uberskuelig antall ungdommer av begge kjønn gitt sitt personlige svar på denne innbydelse, deres frie og fullt bevisste JA til Kristus som kalte dem. De har valgt prestande, ordenslivet eller misjonsfeltet som sitt livs ideal og mål. De har tjent Gudsfolket og menneskeheter med tro og omtanke, med mot og kjærlighet. Og nå er tiden kommet til dere. Det er opp til dere å svare. Er dere kanskje engstelige?

I så fall, la oss snakke fornuftig sammen i lyset av vår tro. Vårt liv er en gave fra Gud. Vi må gjøre god bruk av det. Det er mangfoldige måter å nytte livet godt på, ut i fra både de almen-menneskelige og kristne idealer. Hvis jeg idag taler til dere om en helhjertet vigsel av dere selv til Gud som prester eller i ordensstanden eller på misjonsmarken, så er det fordi Kristus kaller mange av dere til en slik ualmindelig tilværelse som har eventyrets preg. Han trenger, ja ønsker å ha bruk for dere individuelt, med all deres intelligens og energi, deres tro og kjærlighet, deres hellighet.

Hvis det er til prestegjeringen

Kristus kaller dere, så er det fordi han ønsker å utøve sitt eget prestedømme i kraft av deres vigsel og misjonsengasjement. Han vil tale til menneskene ved hjelp av deres røst. Han vil feire eukaristien og tilgi synder ved hjelp av dere. Elske med deres hjerter. Hjelp med deres hender. Redde ved hjelp av deres innsats. Tenk godt over alt dette. Svaret som mange av dere kan gi, må dere si til Kristus selv som kaller dere til så store gjerninger.

Dere vil møte vanskeligheter. Tror dere kanskje at jeg ikke vet det? Men jeg sier dere at kjærligheten overvinner alle vanskeligheter. Det sanne svar på ethvert kall er å gjøre alt av kjærlighet. Å svare JA på et kall enten til prestegjeringen, til ordenslivet eller til misjonsvirksomheten, det kan man bare gjøre i kraft av en dyp kjærlighet til Kristus. Denne evne til å elske er det imidlertid han selv som gir, som en tilleggs-gave til kallet. Det er den som gjør det mulig for dere å svare JA til hans kallelse. Ha tillit til «ham som i kraft av den styrke han utfolder i oss, kan gjøre så overveldende meget mer enn det vi ber om eller kan tenke oss» (Ef. 3, 20). Og hvis dere makter det: gi med glede og uten frykt deres liv til ham som først har gitt sitt liv for dere.

Derfor oppfordrer jeg dere til å be slik: «Herre Jesus, du som har kalt dem du har villet, kall mange av oss til å arbeide for deg, til å samarbeide med deg.

Du som med ditt ord har opplyst dem som du har kalt, opplys oss og skjenk oss troen på deg.

Du som har hjulpet dem du har kalt i deres vanskeligheter, hjelp oss å overvinne de vansker vi dagens unge har å stri med.

Og dersom du kaller noen av oss til en helhjertet vigsel til deg, la din kjærlighet, fra første øyeblikk av, gi varme til dette kall, og gjør at det må vokse og virke med full styrke livet ut. Amen.»

PINSE 1979

«Herrens ånd er over meg
Han har salvet meg
kalt meg til å forkynne
evangeliet».

Jeg sa: «Ja»
da han kalte meg
bort fra mitt yrke.

Ikke av æresyke
ikke av havesyke
ikke av maktbegjær
har jeg sagt:
«Ja, her er jeg».

Jeg kunne ha sagt som Jesaja:
«Ve meg, jeg er fortapt»
Eller som Jeremia:
«Akk, Herre, jeg duger ikke
til å tale».

Da opplevet jeg
Guds inngrep i mitt liv
ad underlig vei
førte han meg til målet.

Han var med meg i gode dager
som i ensomme timer
i krigens stormvær
og fredens glade stund.

Derfor har jeg følt det som en
samvittighetsplikt
å si: «Ja»
til et embede i Kirken
å si: «ja»
til å tjene Herren
i hans vingård.

ARBEIDSLØSHET – ET KONKRET PERSONLIG ANSVAR

«**M**an må i nærmeste fremtid regne med å godta en viss arbeidsledighet!» Slik lyder det fra offisielt hold mange steder rundt om i Vest-Europa. I Norge tilføyer man — idet man mykt stryker over de forundrede konsument-hårlokker som fryktsomt reiser seg: «Det er i dag ikke så ille å være arbeidsløs som før i tiden!»

Hvis man nå tillater seg å være like systematisk og kjølig matematisk beregnende som de vest-europeiske økonomi-eksperter, kan man kanskje tillate seg å stille opp følgende momenter:

- Hvem er MAN?
- Hva er en VISS?
- Hvem er det som må godta?

Er MAN bare en upersonlig størrelse som har noe med visse hundredeler av et tall å gjøre?

Er en VISS en nokså luftig sammenfoldbar relativitet som man kan lukke og åpne hånden omkring, eller HVA er det?

Og hvem er så de lykkelige som det hele skal gå utover, og som altså slipper å stå opp om morgenen og gå på jobben. Skal vi kanskje ikke spørre dem om de vil godta noe i den retning, og om de har mulighet til å godta det?

Og så helt til slutt: Hvem er det så som har en så alvorlig avgjørelse i sine hender at de kan beslutte noe

slikt på andres vegne, eller må man ha lov til å håpe at det finnes noen som vil bli spurt til råds?

Det er like ubehagelig å være arbeidsløs i dag som i 1932! Om det er en likeså urettferdig foranstaltning mot det store flertall av befolkningen som skal betale arbeidsløsheten for at et fåtall kan opprettholde status quo. For innbill endelig ikke noen at det finnes mange som frivillig spenner livremmen inn! Hvordan man så skal klare landets økonomi uten arbeidsløshet har man mange og svært ofte ubehagelige teorier om. Ett er ihvertfall gitt: Det å være kommandert til å være arbeidsløs, som man åpenbart skal være i en viss (nærmeste/uoverskuelig) fremtid, det er i hvert tilfelle en urettferdighet av dimensjoner. Dessverre ser det ut til at de som det i fremtiden kommer til å gå ut over, neppe har et ord de skulle ha sagt i sakens anledning. Det ordnes nemlig på samme måte som i eneveldkongenes tid med et dekret fra oven.

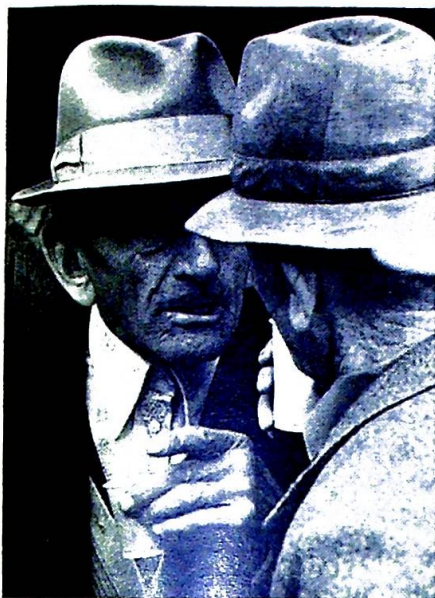
Nå er jo ikke dette problem noe særegent for Norge. Det er bare det at det som vanlig kommer litt senere her. Jamen, er det da helt umulig å motvirke arbeidsledighetstendensen? Det er i hvert fall umulig for den alminnelige mann som er part i saken. Men spørsmålet er ikke bare noe som har med økonomi, vareutveksling,

lønnsindeks og sosiale ytelser å gjøre. Det har noe med menneskelig verdighet å gjøre. Det har noe å gjøre med å nedvurdere andre menneskers evner til å bestemme selv. Det har noe å gjøre med det å være satt utenfor! Det aller verste er imidlertid at man er en nokså relativ størrelse som det åpenbart kan manipuleres med. I morgen er det kanskje deg! Selvfølgelig blir det ikke meg, men hvem vet. Alt er relativt!

Det er nettopp dit vi skal for å forstå problemet. Det angår oss alle. Alle som er medlemmer av den menneskelige familie i Norge. Man søker på alle måter med vold og makt å holde dette på det lovlige, offisielle og upersonlige plan med utredninger, prognoser, presentasjoner osv. Men det må ned på det medmenneskelige plan, for det angår mennesket og medmennesket.

I Danmark hvor arbeidsledigheten har vært «en viss» de siste årene, har man forsøkt å komme dette problem nærmere inn på livet. Sannsynligvis har man forsøkt mange forskjellige utveier, men det siste er at man har gjenopplivet den gamle organisasjon Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse (L.A.B.) Organisasjonen var i særlig grad virksom i krigsårene, og ble særlig kjent for bl. a. å bekjempe arbeidsløsheten gjennom «klunseri» utfra den tanke at det alltid er arbeid å finne. «Klunseri» er helt enkelt at man — før søppeltømmeren rekker å tømme avfallet — går ut, oftest svært tidlig om morgenen — og sorterer søppelet og fjerner avfall som kun har en minimal verdi. Senere avsetter man «varen» ved en dertil innrettet sentral. Ideen er blitt gjentatt i denne arbeidsløshetsperiode hvor «viss» er steget til over 100 000! Dessverre er det slik at denne kilde til bekjempelse av et samfunnsøkonomisk av så store dimensjoner er blitt forbudt enkelte steder.

Visstnok av hygieniske grunner!

Imidlertid er jo ikke problemet blitt mindre av den grunn, og L. A. B. forsøker nye veier — ikke minst på det medmenneskelige plan. Det siste prosjekt — L.A.B. Prosjekt 78 — ligger i særlig grad på dette plan. Her vil man forsøke å engasjere seg lokalt ut fra det standpunkt at én fugl i hånden er bedre enn ti på taket. Man vil derfor forsøke å få enkeltmennesket i arbeid på en eller annen måte i høyere grad enn å satse på den store masse som sådan. Og så — gjennom dette — forsøke å drenere problemet.

Her har man tatt kirken i bruk. «Prosjekt 78» er et tverrpolitisk, tverr-religiøst og tverrfaglig prosjekt. Det gjelder alle mennesker og angår alle mennesker. Det dreier seg om deg og meg fordi deg og meg er fellesskap, og deg og meg er samfunnet. Man har tatt kirken i bruk forstått dithen at både kristne og jøder har latt seg engasjere, og de kristne er fra alle kirke- og menighetssamfunn. Konsulent Bjarne Nederby Jessen, L.A.B. uttaler til Katolsk Orientering: «... og vi vil glede oss hver gang det lykkes å få et menneske i arbeid.»

Man har gått så vidt at man i januar samlet et bredt forum av kristne og jøder for å drøfte en felles holdning til en av vår moderne tids største ulykker. Det man er nådd frem til, er bl. a. å sende et åpent brev

til alle sogn og religiøse sammenslutninger. Her oppfordrer man til å undersøke alle tenkelige muligheter for å minske arbeidsløsheten. Ikke nok med det; man oppfordrer til å danne små arbeidsgrupper i sognene eller innenfor menighetene til å arbeide med spørsmålet, og om mulig sette igang tiltak som kan motvirke arbeidsløshet. Løsningen av arbeidsløshetsproblemet må gjøres til en folkesak! Man driver oppsøkende virksomhet, dels på jakt etter skjult arbeidsløshet, dels på jakt etter stillinger. Det siste finnes ganske avgjort på det lokale plan, eller kanskje kan det skapes nye. Man oppfordres til å kontakte alle skoler og passe på at ingen forlater skolen uten å ha fått tak i en jobb eller er blitt antatt i en utdanningsinstitusjon.

Som i trettiårene er man klar over at det ikke bare er den rent «tekniske» side av mennesket man skal ta vare på. Også den rent verdiskapende faktor må man forsøke å nærme. Man spør derfor etter folkehøgskolens engasjement som i de store arbeidsløshetsperioder før i tiden spilte en betydelig rolle.

Det vesentlige ved det danske prosjekt er at man forsøker å engasjere enkeltmennesket i en felles sak der det i øyeblikket befinner seg. Man appellerer til den kristne og etiske identitet til kamp mot en holdning som i det lange løp fører til et antiliv.

Nå er norsk og dansk mentalitet kanskje nokså forskjellig nettopp på et punkt som dette, hvor det dreier seg om å engasjere seg i felles kår og med felles mål. Imidlertid må man se i øynene at arbeidsløshet ikke er noe teoretisk! Det er i høy grad noe man kommer til å merke på kroppen uansett hvor mye man enn fra offisielt hold prøver å innbille folk at det ikke er så ille som før i tiden. Det kreves simpelthen solidaritet og fast holdning for å imøtegå de problemer som vil oppstå under lang arbeidsløshet. At «den nærmeste fremtid» vil bli en nokså elastisk størrelse, sørger de nasjonaløkonomiske teorier selv-

sagt for. Det er jo det man kaller velstand og økonomisk balanse.

Men er det mulig å vekke hverandre så meget også her i Norge, at det kan kalles til massivt kristent ansvar og engasjement overfor dette onde? Er det mulig i dagens Norge å bevise den kristne og etiske identitet i en personlig virkelighet, eller går det som vanlig at det i praksis viser seg at den er intet verd?

Barna og forsoningens sakrament

Det kateketiske senter i Bergen har gitt ut et bitte lite illustrert hefte om barn, bot, anger og forsoning. Det er *ikke* et hefte man kan stikke barna i hånden, ferdig med det. Tvert i mot bør man selv lese det, prøve om man, i en litt annen målestokk, har en tilsvarende norm for sitt eget liv, prøve å finne paralleller for sin egen situasjon, og så først kan man ta barnet for seg, bruke heftet som et utgangspunkt for *samtale* og felles samvittighetsransakning. Hver tar opp sine handlinger til vurdering i sitt stille sinn, og så kan man sammen snakke om anger, forsoning — og prøve å finne ut hvordan man kan gjøre det gale godt igjen.

For foreldre med barn i de første skoleår *kan* dette lille hefte være en hjelp til å innlede en samtale med dem om botens sakrament. Her, som i alt som angår barnas trosliv, er foreldrenes deltagelse, interesse og medopplevelse en faktor av like stor betydning som hele religionsundervisningen i seg selv.

Dette hefte som har tittelen «Gud tilgir meg», er et utgangspunkt for samtale, et tilbud til alle som ønsker å ta seg av sine barn og hjelpe dem frem til en rett forståelse av botens, eller forsoningens, sakrament. Hvis heftet blir til hjelp for noen, så har en tilsynelatende uanselig sak fått en uendelig stor betydning.

Liv Due Robak.

Gud tilgir meg.
Det kateketiske Senter,
Bergen, 1978, 32 s.

Det katolske universitetet i Lublin

Johannes Paul II besøker Polen i pinseuken (2.—9. juni). Vi vil i den anledning rette blikket mot en institusjon i hans hjemland. I Lublin, 16 mil sørøst for Warszawa, finnes det sosialistiske Øst-Europas eneste katolske universitet, der vår nåværende pave har vært professor. «Deutsche Tagespost» har bragt en artikkel om dette tradisjonsrike læresetet, forfattet av Czeslaw Strzesczewski, som selv er professor ved universitetet. Trygve Andersen har oversatt artikkelen for St. Olav.

Det katolske universitetet i Lublin (KUL) ble grunnlagt i 1918 av sogneprest Radziszewski. Han hadde i en årrekke vært rektor for det teologiske akademi i Petersburg, den eneste høyskolen som utdannet katolske prester for de deler av Polen som den gang tilhørte Russland.

Når KUL ble lagt til Lublin, tok man som mønster at andre universiteter som Heidelberg eller Tübingen var lagt til mindre byer. En viktig rolle spilte også ønsket om å heve det kulturelle nivå i Polens østlige deler med opprettelsen av en slik høyskole.

Fra begynnelsen hadde man følgende fakulteter: teologi, kanonisk rett, sosialøkonomi og humanistiske vitenskaper. KUL fikk imidlertid ikke straks de samme rettigheter som de statlige høyskoler i byene. Full rett til tildeling av doktorgrader og embetseksamen fikk universitetet først i 1938, etter beslutning i Sejmen, det polske parlament.

KUL var den eneste polske høyskole som under den tyske besettelsen tok opp igjen sin virksomhet umiddelbart etter at krigshandlingene foreløpig hadde opphørt i oktober 1939. Og dette gjorde man uten å avvente tillatelse fra de tyske myndighetene. I universitetsbygget, som delvis var

besatt av tysk militærpersonell, ble det holdt forelesninger, seminarer og eksamener. Denne virksomheten ble imidlertid avbrutt i midten av november 1939, da universitetet ble stengt og noen av professorene arrestert. KUL fortsatte deretter sitt arbeid med hemmelige forelesninger i Lublin, Warszawa og Kielce. Denne virksomheten varte ved under hele krigen. Allerede i 1944 ble universitetet åpnet igjen, og ble dermed den første polske høyskolen som tok opp igjen arbeidet. Dette gjaldt alle fakulteter og tallet på studenter var høyere enn noensinne før. Virkeområdet ble også utvidet med en avdeling for studium av landsbyens sosiale og økonomiske spørsmål, der det ble utdannet folk til kooperasjonen og landbruksforvaltningen. Til å begynne med fikk universitetet støtte av staten, som så på universitetet som et synlig bevis på folkerepublikken Polens pluralisme og toleranse.

Men ikke lenge etter ble en statlig høyskole åpnet i Lublin, Marie-Curie-Skladowska-universitetet, som ble en konkurrent til KUL.

I Stalintiden begynte vanskelighetene og innskrenkningene i KULs arbeid å vokse. I 1950 ble fakultetet for sosialøkonomi og avdelingen for landsbyens sosiale og økonomiske spørsmål stengt. Ved det humanistiske fakultetet ble instituttene for filosofi og pedagogikk avskaffet.

Heldigvis hadde KULs førkrigsstatutter forutsatt opprettelse av et fakultet for kristen filosofi. På denne måten ble et slikt fakultet grunnlagt etter ønske fra universitetets storkansler, Dr. Stefan Wyszynski, som den gang var biskop av Lublin og senere Polens primas. Til dette fakultetet hørte fire fagområder: teoretisk filosofi, sosialvitenskaper, psykologi og naturvitenskaper. Det sosialvitenskapelige området ble innrettet på

studiet av katolsk sosiallære og omfattet samtlige sosialvitenskaper, som ble behandlet som hjelpedisipliner for hovedfagsområdet.

Allerede før krigen fikk man som forskningsinstitusjon Det vitenskapelige selskap ved KUL, som hadde det samme antall fagområder som universitetet. Hvert enkelt av disse fagområdene utgir sitt eget organ, «Arbøkene». Utover dette gis det ut tallrike publikasjoner, og vitenskapelig forskningsarbeid blir utført i mange kommisjoner og komiteer. Dessuten utgir universitetet sin «Informasjonsbulletin» og kvartalsskriftet «KULs vitenskapelige hefter», som gir oversikter over det vitenskapelige arbeid som drives av medarbeiderne ved KUL.

Universitetets økonomiske grunnlag blir sikret gjennom kirkekollekter fra hele landet og bidrag fra venner av KULs vitenskapelige selskap. Universitetet mottar ingen statlig støtte og blir altså utelukkende understøttet av Polens katolske troende.

KUL eier et omfattende bibliotek med omkring en million titler og noen tusen tidsskrifter. Dessuten er alle vitenskapelige institutter utstyrt med håndbibliotek. Til tross for et godt utviklet bokbyttesystem, er det likevel stadig mangel på ny tilgang av bøker og tidsskrifter, særlig fra de øvrige katolske land i Europa. Universitetet utveksler også dosenter og stipendiater med en rekke land, særlig med universitetene i Louvain og Milano.

I 1978 feiret KUL sitt 60-års jubileum. Hvordan er så situasjonen ved denne katolske høyskolen, som ikke bare er Polens eneste i sitt slag, men også den eneste i Øst-Europa?

Den viktigste oppgaven er utdanningen av vitenskapelige fagfolk. For det er ikke først og fremst materielle midler, men mennesket som viten-

skapmann og pedagog som er avgjørende for vitenskapens utvikling og utbredelsen av kunnskap.

Således er de fleste vitenskapelige medarbeidere ved KUL tidligere studenter ved denne høyskolen. Profesorene ved presteseminarene, de katolske akademiene og de pavelige, teologiske fakultetene — det er fire av dem i Polen — er også i overveiende grad uteksaminert fra KUL. Det samme gjelder til og med for lærere i vitenskapelige disipliner som katolsk sosiallære og alle andre sosialvitenskaper fra sosiologi til psykologi — disipliner som det er meget vanskelig å utvikle i Polen under de spesielle forhold som råder der.

Det er ved KUL ledende personligheter innenfor presteskaper har fått sine eksamener, særlig representanter for Polens kirkelige hierarki; fremfor alle landets primas, kardinal Wyszymki.

Også talrike personligheter med ledende posisjoner innenfor katolsk intelligensia, tidsskiftredaksjoner og andre virksomheter innenfor katolsk legmannsbevegelse, har studert ved dette universitetet.

KUL er medlem av den internasjonale sammenslutning av katolske universiteter (FIUC), som avholdt sin kongress i Lublin i 1976, og nyter stor respekt, ikke bare innenfor polsk, men også i internasjonal vitenskap.

KULs oppgaver i fremtiden blir bestemt av de spesielle situasjoner institusjonen befinner seg i i dagens Polen. Riktignok går det langsomt fremover med normaliseringen mellom kirke og stat, men selv om en slik normalisering skulle oppnås, kan den ideologiske konfrontasjon mellom katolisisme og marxisme aldri opphøre. En normalisering kan bare oppnås på grunnlag av frihet og likeberettigelse. Og nettopp her ligger et katolsk universitets veldige oppgave, nemlig å utvikle kristen tenkning på alle vitenskapelige områder, særlig på det humanistiske, filosofiske og teologiske.

Særlig viktig er utbredelsen av ka-

tolsk sosiallære. Derfor holder kirken hårdt på sitt krav om å få opprettet et fakultet for sosialvitenskap ved KUL til erstatning for det man hadde frem til 1950. Det ser ut til at dette kravet vil kunne imøtekommes — til og med i marxistiske publikasjoner tales det energisk om nødvendigheten av en fri dialog mellom kristendom og marxisme. Det synes ganske klart at en slik dialog må kunne utvikles først og fremst på filosofisk og sosialvitenskapelig basis.

KUL tilstreber omfattende viten-

skapelig kontakt med alle universitetssentra, særlig i land med kristen kultur. Men man forsømmer ikke dermed arbeidet i sitt eget land. Anstrenge går heller ikke bare ut på å opprettholde kontakten med andre vitenskapelige kretser, men også å utvikle dem. KUL vil gjerne være en skapende faktor i hele det polske folks liv og samtidig være nært knyttet til den dynamiske, vitenskapelige utvikling i verden forøvrig — ganske særlig når det gjelder å utbre den kristne lære.

Johannes Paul II har vært professor ved universitetet i Lublin.

«Bønn og arbeide»

Fra Den nordiske bispekonferanse i Nütschau

Det er sikkert ingen overdrivelse å sette tittelen «bønn og arbeide» på Den nordiske bispekonferanses sammenkomster generelt, og ikke minst denne gang hvor bispekonferansen har henlagt sitt vårmøte (30.4.—5.5.) til benediktinerklostret Nütschau i Nord-Tyskland. Innbydere var Ansgarwerk i Osnabrück.

Som formann i bispekonferansen kunne biskop Gran lykkønske erkebiskop Zabkar med hans 10-års jubileum som apostolisk delegat og nuntius i Norden. Og erkebiskopen uttrykte sin glede over det gode samarbeid i årene som var gått og over biskop Goebels forestående bispevielse i Roma.

Dagsordenen var som vanlig omfattende og tiden knapp for de mange saker som skulle drøftes. Et av de første punktene på dagsordenen som biskopene igjen tok opp var kateketiske spørsmål. Den nordiske kateketgruppen som forberedte synoden i Roma 1977, hadde denne gang med forsterkning fra Island forberedt et utkast til retningslinjer for katolsk trosundervisning i Norden. Etter nesten en hel dags «brainstorming» trakk kateketene seg tilbake for å utarbeide et fyldigere utkast. Dette ble forelagt ved konferansens slutt, og skal nå utarbeides i detalj av en redaksjonskomite under ledelse av biskop Schwenser. Siden er det meningen at dokumentet skal sendes ut i de ulike bispedømmer og bearbeides på «grasrotnivå». Bispekonferansen håper således at et bredt opplagt arbeide med de kateketiske retningslinjene skal stimulere det kateketiske utviklingsarbeidet i Norden.

Fordi pressesekretæren var med i kateketgruppen, blir den øvrige rapporteringen kort og summarisk. Retningslinjer for utdanning av diakoner og deres virkefelt ble diskutert og vedtatt. Nå sendes de til Roma for godkjenning. Økonomi og finansieringsplaner ble tatt inngående opp med representanter for Bonifatiuswerk i Paderborn, og biskopene tok fatt på forberedelsen av den kommende bispesynode i Roma 1980. Tema denne gang er «Den kristne familie i verden av i dag». Likesom man

Biskopene Gran, Verschuren og Brandenburg.

for noen år siden forberedte «Evangelsingssynoden», vil man også denne gang innby erfarne legfolk til et pastoralmøte eller en utvidet bispekonferanse i juni 1980 i Osnabrück. Dette vil finne sted i forbindelse med bispedømmets 1200-års jubileum.

Gjennom massemedia vet vi alle hvor vanskelig og fortvilet situasjonen er for de s.k. båtflyktingene. Siden overfylte fartøy ikke får anløpe nærliggende havner, er det mange båter som ikke tar opp flyktinger man finner på åpent hav. Bispekonferansen besluttet å undersøke om det er hensiktsmessig å rette et skriv til Det nordiske ministerråd hvor man anmoder de nordiske regjeringer om å gi sine rederier garanti for å kunne ilandsette eventuelle flyktinger i de respektive land hvis de ikke blir mottatt på annet hold. Man finner foreløpig slike garantier i USA, Finland og Norge.

Bispekonferansen besluttet også å blåse liv i en økumenisk kommisjon med

medlemmer fra hvert av de nordiske land under ledelse av biskop Martensen, og å stimulere til studium av Enhetssekretariatets og Verdenskirkerådets dokument «Herrenmahl», Herrens måltid. Fra Roma forelå et utkast til tekster og bønner for neste års bønneuke for kristen enhet. Tema for den er: «Komme ditt rike».

NKE (Nordisk katolsk utviklingshjelp) skal også i fremtiden være medlem av CIDSE (Coopération Internationale pour le Développement Socio-Economique) selv om de økonomiske betingelsene må utredes. Biskop Verschuren skal ta seg av denne oppgaven. Det er viktig at fasteaksjonen så udelt som mulig går til utviklingshjelp og ikke til å betale administrative utgifter.

Skal legfolk delta som observatører ved bispekonferansens møter? Spørsmålet ble nylig reist på en nordisk legmannssammenkomst i Danmark og må derfor besvares. Konferansen mente at man må fortsette som hittil, og innby sakkyndige legfolk når man behandler spørsmål som særskilt angår legfolket.

I juli 1980 feires 950-års jubileet for Olav den helliges død. Programmet er under forberedelse, men det er alt klart at biskopen av Trondheim kan innby katolikker fra de nordiske land bl.a. til en valfart til Stiklestad 27. juli. Kan man håpe på at katolikker fra fjern og nær kan gjenopplive den middelalderse valfarten mellom Stiklestad — der Olav den hellige døde — og Nidarosdomen i Trondheim — der han ble gravlagt? Katolikkene i Trondheim sier alt nå: Velkommen!

Mer reise kan det bli! Neste eukaristiske verdenskongress finner sted i Lourdes 1981. Tema er: «Jesus Kristus, brød som brytes for en verden». Og Guds folk fra hele verden innbys til å være med. Det er nesten slik at pressesekretæren utbryter: «Join the Church and see the world!» Men reis da ikke forbi klostret Nütschau. Munkene er gjestfrie og deres meditative liturgi innbyr til den indre hvilens bønn.

Jan Smith

Møte med det lukkede system

Ved Else-Britt Nilsen

En ung lege kommer som sivilarbeider til Reitgjerdet; — en institusjon for alvorlige tilfeller av sinnslidelser. Hva skjer? Møtet blir sjokkartet, og i «Rapport fra Reitgjerdet» får vi en skildring av dette. Forfatteren kommer inn uten erfaring fra dette spesielle området av medisinen, og det er på denne bakgrunn boken må vurderes.

Det er viktig å høre forskjellige meninger om et lukket system, men man kan neppe ta ett syn som den hele og fulle «sannhet». Som regel vil den være summen av en rekke forhold og nyanser — det vil utvilsomt også gjelde «sannheten om Reitgjerdet»!

Leser man da Svein Solbergs bok med dette i tankene, møter man en svært personlig beskrivelse av et spesielt miljø. Som sådant er det interessant lesning, og ofte ser nye øyeblikk som rutine og tretthet kan skjule. Imidlertid vil nok mange hevde at Solberg går for langt i sin rapportvirksomhet. Enkelte av hans virkemidler er alt betegnet som ekstreme. Utvilsomt har han oppnådd å rette søkelyset mot sykehuset. Kanskje var det hans fremste mål. Hvorvidt det har gavnet dem det virkelig gjelder — pasientene — det kan bare tiden vise.

Noen «fagbok» er denne rapporten m.a.o. ikke, men absolutt en tankevekker. Det generelle spørsmål vi stadig må ta opp er jo hvordan et samfunn skal ta vare på avvikerne. Her har vi fortsatt et stykke igjen å gå, og fremfor alt må vi unngå at løsningen blir en form for oppbevaring uten behandling.

Svein Solberg:
Rapport fra Reitgjerdet
Pax 1979, 144 s.

Bønn til Den hellige ånd

Kom sanne lys! Kom evige liv! Kom det skjultes hemmelighet! Kom navnløse kostbarhet! Kom du utsigelige! Kom du evige jubelrop! Kom du lys uten nedgang!

Kom, du som er ventet av alle elendige! Kom du, de dodes oppstandelse! Kom du veldige, som ved bare et vink stadig skaper alt, omskaper og fornyer! Kom, du som forblir helt usynlig, umulig for noen å fatte og å smake!

Kom, du som bruser frem i timenes strøm og dog forblir urørlig over den: du som, bor over alle himler og likevel besøker oss som går nedbøyde her nede! Kom, etterlengtede og prisede navn. Å uttale hvem du er, å forstå hvordan du er og består, er oss nektet for alltid.

Kom, du stadige glede! Kom, du som min stakkars sjel har lengtet etter og ønsker! Kom du som har stilt meg alene og ensom på jorden! Kom, du som er blitt min lengsel!

Ja, slik har du gjort, at jeg er tvunget til å lengte etter deg, som dog ingen menneskelig ånd når. Kom, min ånde og mitt liv! Kom, min glede, min ære, min stadige vederkvegelse!

Jeg takker deg for at du for meg er blitt en dag uten aften og en sol uten nedgang: Du som intet har, som du kan skjule deg i, siden du med din makt oppfyller verdensaltet. Aldri har du skjult deg for noen, men vi, vi skjuler oss alltid for deg hvis vi ikke vil tre frem for deg.

Hellige Herre, slå da opp ditt telt i meg, bo i meg og forlat meg ikke for min ferd herfra! Gå ikke fra din tjener, slik at jeg også ved min død og etter min død befinner meg i deg og hersker med deg, Gud, som alt behersker!

Bli, Herre, og etterlat meg ikke ensom! Gjør meg fast i det indre, stadig urokkelig, og beskytt meg gjennom ditt nærvær i meg, slik at når jeg dødelige, daglig beskuer deg, må leve, — jeg fattige, bli rik ved å eie deg!

Så skal jeg bli mektigere enn alle konger. For du er fullt og helt det gode, du er hele skjønheten, hele saligheten. Deg tilkommer med Faderen og Sønnen, tilbedelse fra hele verden i evighet! Amen.

Simeon «ny-teologen» (917—1022)

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i> Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: sønd.: (eng)	19.00 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke</i> , Frans'kanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Domini'kanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 21 23 55		9.00	11.00
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: sønd.:	18.30 8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: sønd.:	19.00 —	11.00
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	sønd.:	9.30	
<i>Florida kapell</i> , Nygaardsgt. 124		19.00	
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelsngt. 1, tlf. 83 20 19	lörd.: sønd.:	18.00 8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Krstian V's pl. 1, tlf. 81 168		9.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvg. 113, tlf. 23 751	lörd.: sønd.:	18.00 —	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: sønd.:	18.00 —	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Wedemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: sønd.:	18.00 —	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038		—	17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		8.30 19.00	10.45
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	10.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	lörd.: sønd.:	17.00 8.30 9.30	11.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefordsgt. 1, tlf. 11 949			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> Finne, tlf. 12 510			Efter avtale
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 B'skopen og prestegården, tlf. 21 214		8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467			11.00
ALESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	lörd.: sønd.:	17.00 8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: sønd.:	18.00 —	11.00
<i>St. Elisabethostrene</i> , Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.:	8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447		19.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	lörd.: sønd.:	15.00 —	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelzers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			Efter avtale

Om økumenikk

Det er etter mitt syn sterkt å beklage at Den katolske kirke i Norge ikke fikk komme med i det Fellesrådet som ble opprettet i mai 1977. Jeg ser frem til den dagen da forholdene i Norge er blitt modne for katolsk deltagelse i det økumeniske liv også utenom den såkalte bønneuken for kristen enhet . . .

Den økumeniske bevegelse konkretiserer seg på mange vis: i inn-trengende, multi- eller bilaterale samtaler som kan nå varige resultater i form av kirkesammen-slutninger eller avtaler om prekestol- og nattverdfellesskap (f.eks. Church of South India 1947, Church of Pakistan 1970), i dialog med mennesker av en annen tro, ikke uten risiko, men også rikt på muligheter. Og på mange andre måter som kan virke fremmede på oss som lever i et nordlig hjørne av verden. Jeg har da lyst til å minne om to ting: frykten for det fremmede er ofte primitiv, barnslig og livshemmende. For ethvert folk på jorden har

kristendom engang vært noe fremmed, noe som truet ens livsform. Jeg vil istemme ordtaket av Tertentius: «Intet menneskelig bør være meg fremmed.» Og jeg vil føye til: fordi det menneskelige også hører med i Guds skaperrike. Dette opphever ikke syndens realitet utenfor og innenfor kirken. For norske medkristne tror jeg det kan være nødvendig også å si: «intet kristent bør være fremmed for meg», for det hører med i Guds nåderike, selv om det har andre former enn på Sunnmøre, Sørlandet eller Sørums. For det annet vil jeg minne om at når det gjelder arbeidet for kirkens enhet, så har vi egentlig ikke noe valg. Vi står overfor forpliktelsen fra Jesu avskjedsbønn for disiplene:

«Jeg ber ikke for dem alene, men også for dem som ved deres ord kommer til å tro på meg: La alle bli ett, slik som du, Far, er i meg og jeg i deg. — La også dem være ett i oss, så verden kan tro at det er du som har sendt meg!»

Nils E. Bloch-Hoell
i «Kirke og kultur»

LITURGISK KALENDER

MAI

25. Ferial eller Beda den ærverdige, prest og kirkelærer eller Gregor VII., pave, eller Maria Magdalena de' Pazzi, jomfru. Ap.Gj. 18, 9—18. Joh. 16, 20—23a.
26. Filip Neri, prest. Ap.Gj. 18, 23—28. Joh. 16, 23b—28.
27. 7. søndag i Påsken. Ap.Gj. 1, 15—17.20—26. 1. Joh. 4, 11—16. Joh. 17, 11b—19. (Augustin av Canterbury, biskop, feires ikke).
28. Ferial. Ap.Gj. 19, 1—8. Joh. 16, 29—33.
29. Ferial. Ap.Gj. 20, 17—27. Joh. 17, 1—11a.
30. Ferial. Ap.Gj. 20, 28—38. Joh. 17, 11b—19.
31. Jomfru Marias gjesting. Sef. 3, 14—18a. Luk. 1, 39—56.

JUNI

1. Justin, martyrt. Ap.Gj. 25, 13—21. Joh. 21, 15—19.
2. Ferial eller Marcellinus og Peter, martyrer. Ap.Gj. 28, 16—20.30—31. Joh. 21, 20—25.
Pinsevigilie. Gen. 11, 1—9 eller Ex. 19, 3—8a.16—20 eller Esek. 37, 1—14 eller Joel 2, 28—32. Rom. 8, 22—27. Joh. 7, 37—39.
3. Pinsedag. Ap.Gj. 2, 1—11. 1. Kor. 12, 3b—7.12—13. Joh. 20, 19—23. (Charles Lwanga og ledsagere, martyrer feires ikke).

TEMPUS PER ANNUM

4. Ferial. Tob. 1, 1a.2; 2, 1—9. Mk. 12, 1—12.
5. Bonifatius, biskop og martyrt. Tob. 2, 10—23. Mk. 12, 13—17.
6. Ferial eller Norbert, biskop. Tob. 3, 1—11.24—25. Mk. 12, 18—27.
7. Ferial. Tob. 6, 10—11a; 7, 1.9—17; 8, 4—10. Mk. 12, 28b—34.
8. Ferial. Tob. 11, 5—17. Mk. 12, 35—37.
9. Ferial eller Efram, diakon og kirkelærer eller Jomfru Marias lørdagsmesse. Tob. 12, 1.5—15.20. Mk. 12, 38—44.
10. Treenigheten. Deut. 4, 32—34.35—40. Rom. 8, 14—17. Mt. 28, 16—20.
11. Barnabas, apostel. Ap.Gj. 11, 21b—25; 13, 1—3. Mt. 10, 7—13.
12. Ferial. 2. Kor. 1, 18—22. Mt. 5, 10—16.

Bønneintensjon for Kirkens misjon:

I mai: La oss be om at massemedias plass i evangeliseringens tjeneste må bli solid etablert i Afrika og Asia.

I juni: La oss be om misjonskall blant medlemmene av de unge kirkene.

PAKISTAN

Et hyrdebrev er utsendt fra landets katolske biskoper til den kristne minoritet for å bilegge den frykt de føler fordi islam igjen er kommet i høysetet i Pakistan. Biskopene hevder fullt og fast at muslimer såvelsom kristne begge er konfrontert med de samme «veritable fiender: et sekularisert livssyn,

et knefall for velstanden, korrupsjon, undertrykkelse.» Pakistans biskoper oppfordrer de kristne til å holde øynene åpne for de positive aspekter ved islams fremgang som gir «fullgod grunn til å være ved godt mot»: idet den må sees som et forsøk på «å etablere økonomisk og politisk stabilitet og å motkjempe materialisme og sekularisering.»

I hyrdebrevet blir katolikker oppfordret til å ta del i det sosiale og politiske liv: «Vi søker å gi vårt spesielle bidrag til oppbyggingen av vårt folk.» Slik biskopene ser situasjonen, er islams fornyede aktualitet en klar utfordring til de kristne om å gå sterkere inn for sin egen indre fornyelse. «I det offentlige liv,» sa biskopene, «må vi satse på prinsippet om likeverd mellom de forskjellige grupper, slik våre nasjonale tradisjoner tilsier.» *The Tablet*

Den nordiske valfart til Lourdes

10.—17. august 1979

8 dagers flyreise med full pensjon

Pris: Kastrup/Lourdes tur-retur, på hotel d.kr. 2.300,—

Særpris for syge og handicappede på

«Accueil Ste Bernadette» d.kr. 1.575,—

Valfartspræst: Pater Niels KLÆR, S.J.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP.

Svenske bøker:

J. Sjöbrack: Att bedja är mänskligt, kr. 37,75.

Härdelin: Liturgi idag — tecken och stötesten, kr. 11,—.

Gelineau: Liturgi i morgon, kr. 20,50.

W. Kasper: Vad är en präst?, kr. 14,80.

J. Paillard: Paulus i ny dagar, kr. 87,50.

Tyske bøker:

Piet van Breemen: Wie Brot das gebrochen wird, kr. 58,50.

Handbuch der Christlichen Ethik, Band I—II, kr. 505,—.

Illies: Der Mensch zwischen Frucht und Hoffnung, kr. 14,20.

Frère Roger: Die Dynamik des Verläuftigen, kr. 17,10.

Die Befreiung vom wissenschaftliche Glauben, kr. 14,—.

Engelske bøker:

Cistercian Fathers Series:

Bernhard of Clairvaux: On the Song of Songs I, kr. 43,10.

» » » On the Song of Songs II, kr. 36,50.

» » » On the Love of God, kr. 12,—.

Guigo II: The Ladder of Monks and Twelve Meditations, kr. 52,50.

J. Leclercq: Contemplative Life, kr. 59,70.

William of St. Thierry: The Man and His Work, kr. 103,50.

Kassetter à kr. 50,—:

Gregorien à Citeaux.

Gregorien à En-Calcat: La Journée Monastique.

La Divine Liturgie de Saint Jean Chrysostome, kr. 60,—.

Bach: Messe in H-Moll, 2 kassetter, kr. 110,—.

Plater:

Puccini: Messa di Gloria, kr. 58,—.

Rossini: Petite Messe Solennelle, 2 plater, kr. 116,—.

Semaine Sainte à Montserrat, kr. 58,—.

Pergolese: Messe en fa Majeur, kr. 58,—.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	} Oslo
Lunden kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Olavs kirke	} Arendal
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Franciskus Kirke	} Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Hammerfest
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Hønefoss
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	
St. Mikals prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Lillestrøm
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeths Hosp.	} Tromsø
Vår Frue Kirke	
Bispegården	
St. Olavs Kirke	
Bispegården	} Trondheim
St. Olavs Kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:

Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

film:

HJORTE- JEGEREN

— en film om vennskap

«Hjortejegeren» er en av årets mest ambisiøse filmer, både hva angår lengde, presentasjon og valg av tema. Kort fortalt omhandler filmen vennskapet mellom tre stålverkarbeidere fra et sted midt i USA, og hvordan vennenes opplevelser som soldater slår ut i deres egne tilværelser.

Regissøren, Michael Cimino, har delt filmen i tre. Første delen gir oss et bilde av et øst-europeisk immigrantmiljø i tjukkeste USA. Vi får fine og varme skildringer av et frodig miljø. I sentrum står vennene Michael (Robert De Niro), Steven (John Savage) og Nick (Christopher Walken). Nick er lederen blant de tre, enten det er i fabrikkhallen, i baren om kvelden over en biljard og noen pils, eller på hjortejaktene som vennene drar på i jaktseongen. Disse tre verver seg til tjeneste i Vietnam, og filmens andre del skildrer et fangenskap med påfølgende rømning i noe som i sannhet kan kalles et krigshelvete.

De tre vennene kommer bort fra hverandre, og Michael vender alene tilbake til USA. Men etter en tid viser det seg at de to andre vennene fortsatt er i live. Begge er imidlertid ødelagt av krigen, hver på sin måte. Tredje del av filmen omhandler Michaels fortvilte forsøk på å hente tilbake fortiden, da de tre glade guttene ikke kjente annen skytekonst enn den som anvendes for å felle hjorten.

Filmene er lang. Første delen er kanskje for lang, til tross for høy kvalitet. Vi «deltar» bl. a. i et bryllup, og det varer riktig så lenge. Skildringene fra Vietnam virker ærlige nok. Enkelte har reagert på at det blir vel direkte når vi i detalj ser hvordan det går for seg når et menneske skyter seg i hodet. Antydningens kunst er ikke særlig flittig brukt her. Men undertegnede mener en slik direkte skildring kan være på sin plass. Krig er stort sett noe av det gru-

Christopher Walken fikk årets Oscar for beste mannlige birolle for sin tolkning av Nick.

somste vi mennesker har funnet på, og det kan være på sin plass å minne et blasert kinopublikum om dette faktum med jevne mellomrom.

Tredje del av filmen er i større grad enn de to første viet en skildring av et enkelt menneskes reaksjon på møtet med den gamle hverdagen etter at hans krigsinnsats er over. Skildringen er foretatt med diskrete midler, og en fin forståelse. Kanskje, når alt kommer til alt, filmens beste del.

Det er nærliggende å sammenligne «Hjortejegeren» med en annen film innen samme genre — «Hjemkomsten». En slik sammenligning må, etter undertegnede mening, falle ut til fordel for «Hjortejegeren», simpelthen fordi denne filmen er en grundigere film. Begge filmene er temmelig skrøle hvis man gir dem betegnelsen Vietnam-filmer, krigen i Vietnam er egentlig kun en kuliss i begge filmene. Kjernen både i «Hjemkomsten» og i «Hjortejegeren» er krigens virkninger på mennesker. I «Hjemkomsten» presenteres vi for et trekantforhold, der elementer av troskap, erotikk, sjalusi og offer blandes. Vi ser hvordan Vietnam virker inn på dette trekantforholdet. I «Hjortejegeren» er det vennskapet som kommer under innflytelse av Vietnam. Begge filmer slutter med et håp — tross alt. Det er

som dokumenter over det positive i menneskeheten, og dettes seier at disse filmene må ses. At de av enkelte har fått betegnelsen «Vietnam-filmer» er misvisende.

«Hjortejegeren» har fått et pent knippe Oscars. Christopher Walken som Nick fikk sin gullstatuett for sin birolle-tolkning. Bør man se denne filmen? Undertegnede mener absolutt ja. Vi ser hva som skjer når menneskets krefter vendes mot mennesket selv. Vi møter mennesker som seirer, tross alt.

Christian Boe Astrup

BØKER:

VERDENSATLAS OM BARN

Hvordan har barn det i dagens verden, og hvordan vil de ha det ved århundreskiftet? En del av svarene på spørsmålet kan finnes i «World Atlas of the Child», en publikasjon Verdensbanken nå har gitt ut i anledning barneåret.

«World Atlas of the Child» er laget etter mønster av Verdensbankens vanlige års-atlas. Verdens land er delt inn i syv inntektsgrupper, og ved hjelp av farger og symboler blir mengder av statistisk materiale presentert. Kartene er enkle å bruke, og statistikkene er klare og oversiktlige. Atlaset burde derfor kunne brukes i mange sammenhenger i Barneåret.

«World Atlas of the Child» koster kr. 6. Det kan bestilles fra FN-sambandet. Egedes gt. 1, Oslo 1.

VOR FRUE...

(Forts. fra side 3)

også under hans etterfølger dr. Ragnar Andersen og dr. Torgeir L. Vinje. Det blir tungt hvis denne viktige avdelingen blir stengt der hvor så mye pionérarbeid er utført i årenes løp.

Søstrene fikk ikke oppleve noe hundre års jubileum, det mangler fire år. Men vi kan nok si at deres sykepleie har vært et middel til å fjerne mange fordommer mot den katolske kirke her i landet og har kanskje også styrket den kristne tro hos en og annen.

Hvorfor blir Vor Frue Hospital solgt?

Det kan sies i få punkter:

- Antall St. Josephsøstre som arbeider på Vor Frue Hospital er sterkt redusert, som i den norske ordensprovins forøvrig.
- Siden Oslo Kommune utarbeider en ny total helseplan, ønsker vi at Vor Frue Hospital får en naturlig plass som sykehus innenfor planen.
- Henvendelsen til Oslo Kommune angående salg av Vor Frue Hospital i slutten av 78, ble fremskyndet av interne forhold. I løpet av forholdsvis kort tid har noen leger — ansatt på honorarbasis — gått av som pensjonister. Ytterligere tre leger vil bli pensjonert i løpet av 79/80. På nåværende tidspunkt finner vi det vanskelig å ansette nye spesialister da sykehusets fremtidige funksjoner ennå ikke er klarlagt, og heller ikke privatsykehusenes fremtid.

Kjøpesummen.

St. Josephsøstrenes kongregasjon er internasjonal. Faktisk arbeider de fleste av søstrene i U-land: Brasil, India, Pakistan og Liberia. Som fellesskap er vi forpliktet til å dele med dem som i ordets reelle betydning ingenting har. Vor Frue Hospital ble grunnlagt, utvidet og nybygd med

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

C. HANSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tlf. 13 056

FREDRIKSTAD

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør

Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

pengen fra flere europeiske land, og med stor velvilje og pengegaver fra det norske folk. Det er generalledelsen i kongregasjonen som til enhver tid bestemmer hvordan og hvor store salgssummer skal forvaltes, for den har innsikt og oversikt når det gjelder de forskjellige land og kontinenter der St. Josephsøstrene virker.

Hva skal hospitalet brukes til?

Vor Frue Hospital hører administrativt under Aker Sykehus. I løpet

av dette år får vi se om det blir brukt til avlastningsavdeling eller til etterbehandling og poliklinikk. Administrasjonen må finne ut hva som er mest praktisk og nødvendig. Noen søstre vil fortsatt arbeide på hospitalet, men ansatt av kommunen. Alle de andre søstre flytter til forskjellige kommuniteter, de eldste til Halden og Grefsen, noen til Vor Frue Villa som jo snart blir fri til flere søstre. De yngre går nye veier i ungdoms-, menighets- og sosialt arbeide. Tiden får vise hva Kirken trenger mest.

BARN OG BØKER

Nyttig bok for de voksne

For en generasjon siden var det greit med barnebøker. Det fantes gutte- og pikebøker, «klassiske» ungdomsbøker for ikke å snakke om genren «ungpikebøker». Og for de små var det søte billedbøker. Vi visste stort sett hva vi gikk til, når vi kastet oss over vår ukentlige porsjon av Deichman-bøker. Markedet var heller ikke større enn at det gikk an å skaffe seg en brukbar oversikt.

I dag ser det annerledes ut i barnas bokverden. «Vi har aldri hatt så mange barne- og ungdomsbøker som nå. Vi har aldri hatt så mye dårlig, og heller ikke så mye godt», sier Tordis Ørjasæter i sin bok *Barn og Bøker*. Hun mener derfor at det er viktig for oss foreldre og for alle som har med barn å gjøre, at vi holder oss orientert og at vi tar stilling til det som kommer ut.

Det er så sant som det er sagt. At vi ikke er helt på høyden med moderne barnelitteratur, viser seg ofte i vår manglende evne til å velge blant de nye bøkene. Vi holder oss gjerne til det gamle og velkjente. Det er selvfølgelig vel og bra. Men når vi kanskje er litt for lite åpne, er det vel fordi vi mangler kunnskaper om aktuell barnelitteratur.

Her er det Tordis Ørjasæter kommer oss til hjelp med sin bok *Barn og bøker*, som gir en inspirerende presentasjon av mye av dagens tilgjengelige barne- og ungdomslitteratur. Hun skriver et enkelt og lett-fattelig språk, og boka er i god forstand populær.

Med engasjement og varme forteller Tordis Ørjasæter om hva bøker betyr for barna: høytlesning for de små stimulerer fantasi og språkutvikling, og fremfor alt skaper det trygghet og kontakt. Jeg synes at noe av det mest givende i denne boka er refleksjonene omkring den nærhet og gjen-sidige trygghet som oppstår gjennom

lesning for de ganske små barna. På denne leseren virket de ihvertfall til øyeblikkelig forsterket innsats i høytlesning for fireåringen!

Ørjasæter skriver også overbevisende om hvorfor barnebøker er så viktige i dag — i en oppjaget tid og i et samfunn som har gjort barndommen fattigere enn før, fattigere på muligheten til primærerfaringer og variert opplevelse av omverdenen. Derfor trenger barna bøkene, fordi de formidler grunnleggende erfaringer, og fordi de ofte tar opp barns problemer. Når denne boka er så nyttig for oss, er det særlig fordi den gjør rede for de ulike emneområder i barnelitteraturen. I de enkelte kapitler får vi høre om hvilke bøker som handler om barns forhold til skolen,

til handikappede barn, til skilsmisse, sykdom osv. I noen kapitler drøfter forfatteren hva barn synes er morsomt å lese og hva slags spenning de liker.

I et litt for knapt kapittel diskuterer Ørjasæter behovet for genren ungdomsbøker. Har vi bruk for dem? Forfatteren mener at vi har det, men her uten å virke helt overbevisende.

Alt i alt inneholder boka flere hundre titler og nesten like mange forfatternavn og et praktisk register bak.

Tordis Ørjasæter balanserer fint mellom det saklig opplysende og det personlig engasjerte. Ikke noe sted blir hun lærebokaktig eller moraliserende. Man kunne kanskje innvende at hun av og til blir litt for glatt og uproblematisk. Jeg nevner f. eks. en upretensjøs diskusjon om barneboka som estetisk verk. Hva slags kunstneriske normer kan vi stille til en god barnebok? Man kan få et — kanskje feilaktig — inntrykk av at en barnebok som regel er god, dersom den utsier noe om viktige livsproblemer, og at barnebøker må være pedagogisk forsvarlige. Nå ville vel en drøfting av slike og lignende problemer gå ut over rammen for boka.

Leseren er likevel i trygge hender hos Tordis Ørjasæter, for *Barn og bøker* er hele veien gjennomtrengt av hennes grundige fagkunnskap og varme forståelse for barn i alle aldre.

Liv Bliksrud

Tordis Ørjasæter:
Barn og bøker,
Cappelen 1978, 217 s.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarlig redaktør: Else-Britt Nilsen O.P.

Faste medarbeidere: Liv Greni, Aage Hauken O.P., Ella McGeorge, Kjell Arild Pollestad O.P., Gunnell Vallquist.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5. Oslo 1, telefon 20 72 26.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte eil. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.
Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. — Postgiro 20 46 480